

Prædiken til Anden juledag

Matt. 10, 32-42

Egalitarismen, ligheden for lighedens skyld, som breder sig over vort land gør, at det er svært at sætte sig ind i det, der er temaet i dag, og som er angivet ved, at man i dag har rødt messetøj, hvis man bruger sligt. Rødt er her blodets farve. Dagen er martyriets.

Men at tale om martyrium i dagens Danmark giver næppe mening. Og efter massakren på Utøya giver det tilmed en mere end flov smag i munden, for gerningsmanden betegner sig selv som martyr. Det er nødvendigt at slå fast, at det ord - som alle andre - kan misbruges. Den norske gerningsmands brug af det er misbrug i alle andres eller i hvert fald i flertallets opfattelse.

Men at tale om martyrium i dag er som sagt svært. Alt er ligeværdigt. Når det kommer til at betyde, at alt er lige godt, er der ingen værdier mere. Ingen fælles helle. Intet fælles ståsted. Når enhver bliver salig i sin tro, er alt lige godt. Når enhver opfattelse er lige så god som en anden, er der ikke længere forskel på noget som helst. – Og så er martyriet, det at dø for en sag, som Stephanus gjorde det, en utænklig sag. Den, der går i døden for noget, han eller hun tror på, er da enten syg eller til en side. Når et samfund intet fælles grundlag har mere, er der ingen

prøvesten. Derfor er det så svært at fatte dagens tekst. Den er for et moderne øre håbløst forældet, umoderne.

Nået så vidt er jeg nødt til at sige, at der er et men. Et stort et endda.

I min julepost ligger et kort fra en kristen iraker, som er flygtet, fordi han som kristen ikke kunne være i sit land uden at frygte for sit liv. I telefonen uddybede han, og han beder os bede for sit land. For de kristnes ret til at være i Irak som kristne. Og her skal vi jo huske, at kristendommen nåede Irak i det eller de allerførste årtier, efter at Jesus gik på jord.

Og min irakiske ven er ikke en enlig svale. Slet ikke. I Danmark har vi heldigvis ingen ærkebiskop, endnu da. Men det har de i England. Ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, holdt her midt i december en ekstremer stærk tale til det britiske parlament, hvori han påpeger, at det arabiske forår, som vi giver vor fulde støtte, nu både i Tunesien og Egypten åbner for højreislamiske tendenser, som ikke er anderledes tænkelige, herunder kristne, venligt stemt, og som per definition efter sharialoven helst ser helt rene samfund, rensat for anderledes troende og tænkende. Det sætter kristne og

ikke-muslimer i begge de lande, Syrien, Jordan, og hele området, i svære situationer. Det gælder såmænd også i Tyrkiet, selv om de i hvert fald officielt anstrenger sig på religionsfrihed. Vi oplevede således på sønerejsen til Tyrkiet kristne, der var trængt. Og da jeg var i Egypten, var der soldater omkring Old Cairo, den gamle kristne bydel, for det var nødvendigt med beskyttelse.

Ja, i selve det hellige land er det sådan. De kristne menigheder i det hellige land, Israel, Palæstina, som er efterkommere af dem, der mødte Kristus Jesus selv, er i fare. Situationen, hvor de kristne og andre ikke-muslimer længes tilbage til den beskyttelse, tyranner ydede før tyranniernes fald. Også i alle de lande har der fra det eller de første årtier efter Kristus været kristne samfund. Det er gammelt kristent land. – De risikerer, uden at gøre andet dertil end at være ikke-muslimer, at blive martyrer, som Stephanus blev det. Rowan Williams påpeger det i en lang og stærk, men sober tale, og henleder politikernes opmærksomhed på det, - og det er ikke kun briterne, men også alle os andre, der bør få øjnene op for, at det at tro på Jesus ikke er uden omkostninger. Det kan koste livet. I vort lighedsfokuserede land har vi svært ved at fatte det, men 4 timers flyvning herfra er virkeligheden sådan. Det er mere end tankevækkende.

Så kom ikke og sig, at kristentro er en dans på roser; at det er verdensfjern og lyserød tankegang for at flygte fra virkeligheden. Mange steder er det modsatte tilfældet. – Det skulle vi måske i dag tage til os, før det er for sent. Vi har friheden til at være kristne her, uden at risikere livet for det. Der er

– heldigvis – langt mellem dem, der må dø for deres tro i Danmark.

Det betyder imidlertid ikke, at det er ”kostenlos”. Det er ikke altid omkostningsfrit at være kristen, heller ikke i Danmark. Det hænder eksempelvis, at man – når man fortæller, man er præst – mødes af et overbærende smil med grund i en overbevisning om, at sådanne ufornuftige væsner er relikter fra dinosaurernes tid eller før.

Nu skal man ikke spøge med sligt, og det er endnu til at trække på skulderen af, men bastante antikirkelige kredse vinder frem, og de vil på sigt kunne knuse den frihedstradition, der alt andet lige idehistorisk er et barn af kristentroen og dogmatikken. I luthersk kristentro afhænger troens og verdens renhed ikke af, hvordan vi har det med Gud, men om hvordan Gud har det med os i Kristus.

At have sin i dåben tilkendte status i liv som i død; at være et Guds barn uanset, hvad der sker, koster, for det gør, at man synd og død til trods kan lade dagen fryde.

”Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig”, siger Jesus i dagens tekst, og den, der handler sådan skal ikke gå glip af sin løn.

Det vil altså sige, at hvis vi hviler i troen på Kristus, har vi fred med Gud for den barmhjertigheds skyld, han én gang for alle har vist os i Kristus. – Men når det er sådan, da er vi også skyldige at give en af disse små, som tror, ude i verden et bæger koldt vand at drikke, fordi han er kristen. Det er at være dåbens gave tro. Det er et kald. Det er en opgave.

Lige nu er det langt væk. Vi kan ikke handle spontant, og på den måde kan det ikke være næstekærlighed af første grad, men så får mindre gøre det. Vi må gøre vore samfunds politikere opmærksomme på, at vi er forpligtede på at tage vore medkristne brødres og søstres skæbne i også vore hænder, afstanden til trods. Vi må forlange af vore politikere, at de i verdenssamfundet gør gældende, at kristentroende og kristentro skal behandles med ligeværdighed, uanset hvor det er på kloden. Det kan ikke nytte noget, at vi i egalitarismens hellige navn tror, at alt er lige godt, at alt er én stor enssmagende vælling, for det er det ikke. Der er i dag – som på Stephanus’ tid – nogle der dræbes for at have deres fred af Kristi død på korset og opstandelsen Påskemorgen.

Vi må fra et samfund som det danske gøre gældende, at det er uholdbart. Vi må kræve beskyttelse af vore trosfæller, og det krav må gå forud for vor glæde over det såkaldte arabiske forår, som lige nu kaster lange skygger over vore medkristne under de himmelstrøg ...

Nu taler du politik, præst! siger du måske. Det ved jeg ikke. - Så er alt jo i hvert fald politik, hvis ikke man på en sober måde fra en kristen prædikestol kan appellere til omsorg for medkristne.

Den omsorg er i kristen terminologi en troens frugt; en frugt af det budskab, vi er rakt i julen, at Gud er os nådig i Kristus Jesus. I ham er synden sonet og dødens magt os overvundet, at vi kan samle vore kræfter om at være verden, at være disse Kristi mindste tro. Måske koster det. Det kan godt være. Det kan koste, at man bliver grinnet ad eller

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

det, der er værre, men det får være. Det er gerninger og holdninger, der rinder af, at vi er tilkendt nåden; ikke gerninger, der skal skaffe os fortjeneste, for så ville det i sidste ende være for vor egen skyld og i givet fald løgn, og ærlighed varer nu engang – også i trossager – længst.

Der er ikke meget Jul i det, du har sagt præst! – Nej, måske ikke. Men det er jo sådan, at med alle anden helligdagene er det blevet hverdag igen. Festen er ovre. Nu skal der leves. Og i virkelighedens verden dør Stephanus' arvtagere hver eneste dag et sted på kloden.

Kristentroen skænker frimodigheden til at stå imod, dø om så det gælder.

Glædelig efterjul!

Amen!

Peder Svejgaard

Øster Tørslev, Dalbyover og Dalbyneder

Salmer:

122, 129, 97, 117, 101